

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

2022 № 2 (164)

Головний редактор
С. М. Шуміло

Шеф-редактор
С. О. Павленко

**Заступники
головного редактора**
В. О. Дятлов,
О. Б. Коваленко

**Відповідальний
секретар**
В. В. Шуміло

**Випускові
редактори**
К. Г. Борисенко,
С. А. Токарев,
В. О. Чистяков

Редакційна рада

І. М. Аліференко, Г. В. Боряк, О. Я. Гаранін, І. Б. Гирич, С. Л. Лаєвський,
Ю. А. Мицик, О. П. Моця, Г. В. Папакін, Н. Б. Реброва, О. П. Реєнт Т. Розен,
О. Г. Самойленко, В. А. Смолій, Ю. О. Соболев,
О. С. Шеремет, С. В. Шуміло

Редакційна колегія

А. М. Боровик, С. Ф. Веремєєв, О. М. Веремейчик, Г. В. Вертієнко, О. І. Галенко,
В. О. Дятлов, Я. В. Капранов, О. Б. Коваленко, І. В. Кондратьєв, Т. П. Льоннігрєн,
С. М. Ляшко, О. О. Маврін, Р. В. Маньковська, Є. Остапчук, А. М. Острянюк,
В. М. Пекарчук, С. М. Плохий, В. М. Половець, О. А. Пригарін, О. Я. Рахно, Г. Хаусман,
В. Г. Ченцова, О. Є. Черненко, Д. Чишмеджисєв, Н. В. Шліхта, К. М. Ячменіхін

З 02.07.2020 р. журнал включено до **категорії Б**
Переліку наукових фахових видань України,
публікації яких зараховуються до результатів дисертаційних робіт
зі спеціальностей **032 “Історія та археологія”** і **035 “Філологія”**

Статті журналу індексуються в **Google Scholar** та **OpenAIRE**

Журнал видається за фінансової підтримки з обласного бюджету Чернігівської області
в рамках обласної Програми підтримки розвитку інформаційної
та видавничої сфер Чернігівщини на 2021–2022 роки

Міністерство юстиції України. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації Серія КВ № 23837–13677Р від 03.04.2019
ISSN-print: 2518-7422
ISSN-online: 2518-7430

Адреса редакції: проспект Миру, 13, кабінет 106, м. Чернігів, 14021, Україна
Телефони для довідок: +38-(050)-282-2075; +38-(63)-255-8821
E-mail: siverian.chronicle@gmail.com
Старий сайт журналу: siver-litopis.cn.ua
Новий сайт журналу: sl-journal.com.ua

INSTITUTE OF HISTORY OF UKRAINE OF THE NAS OF UKRAINE
M. S. HRUSHEVSKYI INSTITUTE OF UKRAINIAN ARCHEOGRAPHY AND
SOURCE STUDIES OF THE NAS OF UKRAINE
T. H. SHEVCHENKO NATIONAL UNIVERSITY «CHERNIHIV COLEHIUM»
NATIONAL ASSOCIATION OF LOCAL RESEARCHERS OF UKRAINE

SIVERIAN CHRONICLE

SCIENTIFIC JOURNAL

2022 № 2 (164)

Editor-in-Chief

S. Shumilo

Managing Editor

S. Pavlenko

Deputies of the Editor-in-Chief

V. Diatlov,
O. Kovalenko

Executive Secretary

V. Shumilo

Technical Editors

K. Borysenko, S. Tokariiev,
V. Chystiakov

Editorial Council

I. Aliferenko, H. Boriak, O. Haranin, I. Hyrych, S. Laievskiyi, O. Motsia,
Yu. Mytskyk, H. Papakin, N. Rebrova, O. Reient, T. Rosén, O. Samoilenko, V. Smolii,
Yu. Sobol, O. Sheremet, S. Shumylo

Editorial Board

A. Borovyk, S. Veremeev, O. Veremeichyk, H. Vertiienko, O. Halenko, V. Diatlov,
Ya. Kapranov, O. Kovalenko, I. Kondratiiev, T. Lönnngren, S. Liashko, O. Mavrin,
R. Mankovska, J. Ostapczuk, A. Ostrianko, V. Pekarchuk, S. Plokhyy, V. Polovets,
O. Prigarin, O. Rakhno, G. Hausmann, V. Chentsova, O. Chernenko,
D. Cheshmedzhiev, N. Shlikhta, K. Yachmenikhin

Since 02.07.2020 this Journal is included in the **category B**
of the List of scientific professional publications of Ukraine,
whose publications are included in the results of dissertations
in specialties **032 “History and Archaeology”** and **035 “Philology”**

Journal articles are indexed in **Google Scholar** and **OpenAIRE**

The journal is published with the regional budget support of Chernihiv region
within the Program
of information and publishing industry development in Chernihiv region for 2021–2022

Ministry of Justice of Ukraine. Certificate of State Registration of the Print Media
Series KV № 23837–13677R from 03.04.2019

ISSN-print: 2518-7422

ISSN-online: 2518-7430

Address of the Editorship: 13/106 Peace Avenue, Chernihiv, 14021, Ukraine

Phone for reference: +38-(050)-282-2075; +38-(063)-255-8821

E-mail: siverian.chronicle@gmail.com

Old journal site: siver-litopis.cn.ua

New journal site: sl-journal.com.ua

© Editorship of the «Siverian chronicle», 2022

ЗМІСТ

У глиб віків

<i>Мушар Ф.</i> Українська історія другої половини XVI ст. в «Історії свого часу» Жака-Отюста де Ту	4
---	---

Історія міст і сіл

<i>Вовкодав С.</i> Майдани та майданоподібні споруди басейну р. Броварка на Переяславщині	10
<i>Пилипенко О.</i> Діяльність органів місцевого самоврядування в Чернігівській губернії у другій половині XIX ст.	21

Церковна старовина

<i>Соколюк Ю.</i> Мотив спокути за гріх чарування у сповідальній літературі XVIII ст.	29
<i>Блакитний М.</i> Вилучення радянською владою церковних цінностей на Чернігівщині: кампанія 1922 року	36

Мовою документів

<i>Мицик Ю.</i> З документів табірною щоденника князя Януша Радзівіла (конфесати, донесення шпигунів)	46
<i>Мешковой М., Мицик Ю.</i> Листи гетьмана Івана Мазепи до коронного гетьмана Речі Посполитої Адама Сенявського (частина 1)	57

Розвідки

<i>Філіпова Г.</i> Культ Олександра Невського на теренах Гетьманської держави як ідеологічний маркер російської експансії у 1710–1720-х рр.	66
<i>Колєватов О., Крук О.</i> Реорганізація військових поселень кавалерії в Україні у першій третині XIX ст.	76
<i>Рижова О.</i> Українська вишивка кін. XIX – поч. XX ст. у контексті естетичної теорії Вільяма Морріса	82

Літературознавчі студії

<i>Шуміло С.</i> Твори преподобного Єфрема Сирина в Київській Русі	91
<i>Матющенко А.</i> Олександр Довженко. Народження нового драматургічного жанру	99
<i>Варецька С.</i> Феномен вина й спокути в романі «Ходою краба» Гюнтера Граса	105
<i>Столяр М., Сінчук Я.</i> Інтертекстуальний карнавальний дискурс роману «Рекреації» Юрія Андруховича	110

Дослідницькі нотатки

<i>Іваницька С.</i> Сергій Єфремов та українська партія соціалістів-федералістів за доби Директорії УНР(1919–1921 рр.)	117
<i>Кахерський Ю.</i> Чернігівщина в житті Юрія Анатолійовича Пінчука	128

Рецензії. Огляди. Анотації

<i>Павленко С.</i> Стартовий капітал для майбутніх досліджень: «Сіверщина гетьманських часів»	133
<i>Демченко Т.</i> Гирич І. Українська історія: через ідентичність до держави. Київ: Українські пропілеї, 2021. 270 с.	136
<i>Гордієнко Д.</i> Соболь Ю.О., Чепурний В.Ф. Цеглинка для рідного храму. Історія відродження Чернігівської єпархії (1989–2002 рр.): зб. матеріалів. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 186 с.: іл.	139
<i>Сазонова О.</i> Література рідного краю. Чернігівщина: хрестоматія / Упорядкування, загальна редакція Г.В. Баран. Новоград-Волинський: НОВОГрад, 2021. 1320 с.	142
<i>Каранда М.</i> Філософема ерос, танатос, фобос у малій прозі Галини Крук. Рецензія на книгу: Галина Крук. Хто завгодно, тільки не я / Художник В.С. Печеник. Харків: Віват, 2021. 192 с.	144

